

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 3 juli 2020

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

Ontworpen door
(10)(2e)

Beleidsmedewerker

T (10)(2e)

M (10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Opzet samenwerkingsplatform en landelijke regie

Paraaf directeur

Paraaf DGV

Datum

29 juni 2020

Kenmerk

Zaaknummer

1 Aanleiding voor deze nota

U heeft de GGD-en, en vervolgens de veiligheidsregio's, gevraagd om een plan van aanpak voor de beheersing van COVID-19 uitbraken in de vleesverwerkende industrie. Naar aanleiding van overleg tussen u en diverse bewindspersonen over risico's rond arbeidsmigranten is de reikwijdte van het traject verbreed naar een draaiboek 'risicosectoren in het kader van COVID-19 en arbeidsmigranten'. U heeft de Kamer op 3 juni bericht over dit plan van aanpak. Inmiddels is door de veiligheidsregio's, in samenwerking met SZW, LNV, VWS, de inspectie SZW en de NVWA een plan van aanpak tot stand gekomen dat inzicht geeft in hoe e.e.a. wordt ingericht dat u hierbij aantreft. Dit plan van aanpak heeft de titel 'opzet samenwerkingsplatform en landelijke regie' en zullen we vanaf nu 'opzet platform' noemen. Bij deze opzet is bijgesloten een plan van aanpak van de GGD-en dat zij in opdracht van de (10)(2e) veiligheidsregio's hebben gemaakt en dat inzicht geeft in hoe de GGD-en bij de aanpak betrokken zijn. De opzet samenwerkingsplatform wordt tevens genoemd in de kabinetsreactie op de aanbevelingen van het aanjaagteam. Maandagavond 29 juni is het Veiligheidsberaad hiermee akkoord gegaan, op dit moment wordt het stuk simultaan aan u en de bewindspersonen van SZW en LNV voorgelegd. Tijdens het Veiligheidsberaad was ook minister Schouten aanwezig. Zij heeft aangegeven dat het zoeken was naar een gepaste vorm, maar blij is dat deze nu gevonden is. Er is steun uitgesproken voor de opzet (brede opzet gericht op verschillende brandhaarden in relatie ook met arbeidsmigranten. Vooral nog zijn dus bijv. verpleeghuizen uitgesloten). Vanuit het veiligheidsberaad (oa. bgm Rotterdam) was er wel roep om bredere aanpak arbeidsmigranten, maar daar is deze opzet niet voor bedoeld.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Beslispunt: *instemmen* met de opzet samenwerkingsplatform van de veiligheidsregio's (feitelijk reeds gebeurd in MCC), waaronder begrepen het plan van aanpak GGD-en.
- Gezien de verbinding met de kabinetsreactie op het aanjaagteam arbeidsmigranten, dat na de MR van aanstaande vrijdag naar de Tweede Kamer gestuurd zal worden, wordt u geadviseerd voor *a.s. vrijdag akkoord* te gaan.

Directoraat Generaal
volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

Kenmerk

3 Samenvatting en conclusies

Bij deze nota treft u twee bijlagen met een uiteenlopend totstandkomingsproces.

De "opzet samenwerkingsplatform en landelijke regie" betreft in de basis het plan van aanpak dat op uw verzoek door de voorzitters veiligheidsregio's, in samenwerking VWS, SZW, LNV, ISZW en NVWA is gemaakt. Hieraan is een governance structuur gekoppeld die de landelijke regie inzichtelijk maakt. Het stuk geeft inzicht in de landelijke structuur en schetst hoe het samenwerkingsplatform straks functioneert.

Wat opvalt aan dit stuk:

- Ons algemeen oordeel is positief, omdat het een overzichtelijk plan betreft waaraan alle relevante partijen actief hebben samengewerkt. Het totstandkomingsproces heeft bovendien geholpen om bij de betrokkenen de urgentie te onderstrepen en de samenwerking op weg te helpen.
- De reikwijdte van het plan is 'COVID-19 bij risicosectoren met arbeidsmigranten' – dit is wat ons betreft de juiste.
- Het belangrijkste inhoudelijke element van het plan, het operationele samenwerkingsplatform, dient op zo kort mogelijk termijn te worden gerealiseerd – de kern is immers dat er een snelle operationele respons plaatsvindt wanneer dat nodig is.
- De structuur van het plan betekent dat er weliswaar regionaal wordt opgetreden conform de bevoegdheden, maar dat er door het samenbrengen van operationele informatie van zowel regionale als landelijke partijen, wel een gecoördineerd geheel ontstaat. Waarin bovendien ieders rol en verantwoordelijkheid in stand blijft, terwijl deze wel wordt vastgelegd.
- Het plan is vrij globaal, dit is deels een consequentie van het feit dat veel partijen tijd nodig hadden om de juiste 'formule' te vinden. Een aantal aspecten dient dan ook nog nader te worden uitgewerkt in de regiegroep en bij de totstandkoming van het platform (o.a. financiële middelen (zie hierna), informatiedeling). Dat betekent tevens dat e.e.a. nog wendbaar blijft – dit zien we bij dit thema, waar dagelijks nieuwe ontwikkelingen zijn, als een voordeel. Zoals in de MCC besproken zal de DOC-19 (interdep. programma-organisatie) de aanpak coördineren, en blijft SZW in de lead van de overige onderdelen van de kabinetsreactie op het aanjaagteam (10)(2e).
- Het betreft op landelijk niveau een horizontale samenwerking, een onvermijdelijke consequentie van de verantwoordelijkheidsverdeling. Deze wordt weliswaar op procesniveau door DOC-19 gecoördineerd, maar het blijft een aandachtspunt om deze structuur op procesniveau voldoende voortgang te laten boeken.

Het onderdeel van de GGD-en dat onder de opzet van het samenwerkingsplatform vindt zijn basis in uw verzoek aan de GGD-en, maar is hier bedoeld als onderdeel van de opzet platform van de veiligheidsregio's en gaat over de rol van de GGD-en in deze samenwerking. De GGD-en presenteren zich dan ook nadrukkelijk als een van de gereedschappen in de gereedschapskist – de reactie op uw eerdere verzoek aan hen is nog steeds voelbaar. Het plan is vorige week door de DPG-raad vastgesteld en op 25 juni aan VWS gestuurd.

Directoraat Generaal
volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

Kenmerk

Naar aanleiding van de aanpak van de casus Bostel zijn de belangrijkste lessen getrokken die in dit plan zijn opgeschreven.

- De algemene uitgangspunten van het plan van aanpak zijn:
 - Risicogestuurd: op basis van de mate van verspreiding en mate van virulentie/ziekteactiviteit
 - Risicogericht: een brede set interventies die past bij de analyse
 - Gefaseerd/proportioneel: de keuze voor maatregelen betreft een brede range tussen helemaal niets doen en algehele sluiting
 - Inzet van de juiste professionals: slim samenwerken met de arbodienst van het bedrijf
- Qua proces onderscheid het plan drie fasen, die ook door het samenwerkingsplatform worden onderscheiden:
 - Preventie en vroegsignalering
 - Interventie
 - Surveillance
- Het plan legt een grote verantwoordelijkheid bij de bedrijven zelf. Hoewel dit efficiënt lijkt, zit er ook een risico aan verbonden, namelijk dat bedrijven niet volledig transparant meewerken. Dit risico wordt afgedekt door de (10)(2e) veiligheidsregio, die in zulke gevallen het bedrijf tijdelijk kan sluiten als een bedrijf niet vertrouwd kan worden.
- Wat opvalt aan dit document, is dat het primair de uitgangspunten van een werkwijze betreft, en niet zozeer een plan van aanpak, zoals de titel doet vermoeden. Gezien de verhoudingen tussen de GGD-en, de (10)(2e) veiligheidsregio's en u, en het feit dat er inmiddels voldoende praktijkervaring is opgedaan en we nu tot realisatie over dienen te gaan, adviseren we om nu in te stemmen met het plan. In de uitwerking van de landelijke regietafel en het samenwerkingsplatform kan vervolgens worden gestuurd op de gewenste punten.

4 Draagvlak politiek

NVT

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

NVT

6 Financiële en personele gevolgen

De financiering van het operationele samenwerkingsplatform en de beleidsmatige maatregelen in reactie op het aanjaagteam zijn nog onderwerp van gesprek – zo gaf het ministerie van Financiën bij de ACC aan nog niet betrokken te zijn bij de kosten t.g.v. de adviezen van het aanjaagteam, en moeten deze nog grotendeels worden becijferd. De kosten voor het operationele samenwerkingsplatform zijn op dit moment geraamd op EUR (10)(2b) ook hierover dient nog nader te worden gesproken. Er zijn voor het

departement VWS, de GGD-en of het RIVM geen personele gevolgen voorzien.

In de MCC is afgesproken dat over de financiële gevolgen nog tussen de departementen gesproken wordt. Op 1 juli vindt hierover een gesprek plaats in het kader van de opdrachtformulering LOT-c. Idee is dat er een verdeling van de kosten tussen JenV (programmadirectie), SZW, VWS en LNV zal plaatsvinden.

**Directoraat Generaal
volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Crisisbeheersing en
Infectieziekten

Kenmerk

7 Juridische aspecten haalbaarheid
NVT

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het document van de veiligheidsregio's is afgestemd met LNV, VWS, SZW, iSZW, NVWA en het Veiligheidsberaad.

Het document van de GGD-en is vastgesteld door de (10)/(2e) in overleg met het veiligheidsberaad (met als portefeuillehouder (10)/(2e) (10)/(2e) Apeldoorn, en is verdere niet voorgelegd ter afstemming.

9 Gevolgen administratieve lasten
NVT

10 Toezeggingen

- U heeft in u de stand van zakenbrief COVID-19 op 3 juni aangegeven dat er een plan van aanpak wordt ontwikkeld, en in het laatste debat heeft u hierover gezegd dat het plan van aanpak 'op uw bureau ligt' maar dat u het nog niet had beoordeeld. U heeft niet aan de tweede kamer toegezegd welk plan van aanpak dan ook aan de kamer te sturen.
- Dit plan is tevens de uitwerking van de motie Ouwehand die de minister van LNV opdraagt landelijke regie te nemen bij de beheersing van COVID-19 uitbraken in slachterijen (TK 28 286 nr 1109).

11 Fraudetoets
NVT